

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات

بهداشتی درمانی ایران

معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

واحد برنامه ریزی آموزشی

چارچوب طراحی «طرح دوره بالینی»

ویژه دوره های کارآموزی / کارورزی

اطلاعات درس:

عنوان دوره کارآموزی / کارورزی: مراقبت از بزرگسالان با اختلالات حاد و مزمن (۲)

نام بیمارستان / مرکز بالینی: بیمارستان هاشمی نژاد / فیروزگر

نام بخش / گروه: تمام بخش های داخلی - جراحی

مسوول آموزش: طول دوره: ۱/۵ واحد

نکته: ضروری است هر یک از بخش های بالینی دوره پزشکی عمومی طرح دوره مربوط به برنامه آموزشی مصوب را با توجه به توانمندی های حاصل از گذراندن دوره کارآموزی / کارورزی در طرح دوره بیان نماید.

اطلاعات مدرسین دوره:

اعضاء هیات علمی مدرس در دوره: دکتر حانیه غلام نژاد - دکتر عصمت حسینی

اطلاعات تماس مسوول آموزش دوره: ۰۹۱۲۱۸۹۶۳۸۰

محل کار: بیمارستان فیروزگر

نشانی پست الکترونیک: haniehgholamnejad@gmail.com

توصیف کلی درس

فراگیران با اتکا به آموخته های قبلی خود، مراقبت های پیشرفته و آموزش به مددجویان مبتلا به اختلالات گوارش، کبد، مجاری صفراوی و پانکراس، غدد درون ریز، کلیه و مجاری ادراری و تناسلی را فرا گرفته و بر اساس یک الگوی منتخب پرستاری به کسب مهارت در زمینه مراقبت پیشرفته از مددجویان در بیمارستان و سایر مراکز مراقبتی مربوطه خواهند پرداخت. مبنای ارائه مراقبت های تخصصی پرستاری، فرایند پرستاری و استخراج تشخیص های پرستاری طبق دسته بندی جدید ناندا متناسب با وضعیت بیمار می باشد.

پیامدهای یادگیری مورد انتظار (Expected Learning Outcomes):

اهم فعالیت های یاددهی-یادگیری متناظر با پیامدهای یادگیری (Must Know and Must Do):

آشنایی و کسب مهارت فراگیران در خصوص مراقبت پیشرفته پرستاری در خصوص مراقبت از مددجویان مبتلا به اختلالات حاد و مزمن سیستم های هضمی، جذبی، دفعی، تناسلی و خود تنظیمی همراه با آموزش نحوه مراقبت از خود بر اساس فرایند و نظریه های پرستاری به نحوی که نیازهای مراقبتی این گروه از مددجویان را شناسایی نموده و قادر به برنامه ریزی و اجرای مراقبت پرستاری تخصصی در بیمارستان، منزل، بازتوانی و آموزش نحوه "مراقبت از خود" به مددجویان و خانواده مبتنی بر شواهد باشد.

اهداف کلی / محورهای توانمندی (Competency):

- ۱- حیطه شناختی: کسب دانش لازم در حیطه مراقبت از بیمارهای مزمن
- ۲-حیطه عاطفی: برقراری ارتباط صحیح با بیماران، درک تفاوت های بین فردی و احترام به نگرش ها و باورهای فردی بیماران، همکاری با اساتید بالینی و دیگر اعضای تیم مراقبتی، رعایت اخلاق حرفه ای (صدق، راستگویی، حفظ خلوت و اسرار، احترام به عقاید مددجو و...).
- ۳-حیطه روانی حرکتی: کسب توانمندی لازم در تشخیص مشکلات مراقبتی و پرستاری بیماران مزمن بر اساس فرایند پرستاری و بکارگیری الگوهای نوین پرستاری، توانایی طراحی یک برنامه مراقبتی برای بیماری مزمن با تاکید بر تغذیه و داروها و اصلاح سبک زندگی

محورهای توانمندی شامل :

- ۱- مهارت های بالینی
- ۲- مهارت های برقراری ارتباط
- ۳- مراقبت بیمار (تشخیص، درمان، بازتوانی)
- ۴- ارتقای سلامت و پیشگیری در نظام سلامت و نقش پزشک در آن
- ۵- پیشرفت فردی و فراگیری مستمر
- ۶- تعهد حرفه ای، اخلاق و حقوق پزشکی
- ۷- مهارت های تصمیم گیری، استدلال و حل مسأله

اهداف اختصاصی / زیرمجموعه‌های هر توانمندی (Core Competency):

شماره	حیطه	فعالیت یادگیری
۱	- نگرشی و اخلاق حرفه ای:	حیطه عاطفی و رعایت اصول اخلاق حرفه ای (باورها و نگرشها): ۱- به تفاوت‌های فردی مددجویان اعتقاد داشته باشد. ۲- آموزش فردی هر مددجو با وجود تفاوت‌های فردی و نیازهای فرد، خانواده و جامعه آنها متفاوت خواهد بود. ۳- مددجو در تصمیم گیری در مورد موقعیت خود نقش بسیار مهمی دارد. ۴- مددجو بعنوان یک انسان دارای حقوق قانونی و اخلاقی است.
۲	-حیطه روان حرکتی: -مراقبتی: - آموزشی: -تفکر انتقادی و حل مشکل	۱- از منابع مختلف (مددجو، خانواده، پرونده و) بررسی دقیق از وضعیت جسمی، روانی و اجتماعی مددجو ی مبتلا به اختلالات سیستم گوارشی به عمل آورد. ۲- از منابع مختلف (مددجو، خانواده، پرونده و) بررسی دقیق از وضعیت جسمی، روانی و اجتماعی مددجو ی مبتلا به اختلالات تغذیه ای و دفعی ناشی از اعمال جراحی رزکسیون گوارشی و چاقی به عمل آورد. ۳- از منابع مختلف (مددجو، خانواده، پرونده و) بررسی دقیق از وضعیت جسمی، روانی و اجتماعی مددجو ی مبتلا به اختلالات حاد و مزمن کلیوی و مجاری ادراری-تناسلی به عمل آورد. ۴- از منابع مختلف (مددجو، خانواده، پرونده و) بررسی دقیق از وضعیت جسمی، روانی و اجتماعی مددجو ی مبتلا به اختلالات غدد درون ریز به عمل آورد. ۵- از منابع مختلف (مددجو، خانواده، پرونده و) بررسی دقیق از وضعیت جسمی، روانی و اجتماعی مددجویان دریافت کننده و اهدا کننده عضو به عمل آورد. ۶- بر اساس یکی از الگوهای نوین مراقبت پرستاری، یک طرح مراقبتی از مددجویان مبتلا به اختلالات سیستم گوارشی ارائه دهد. ۷- بر اساس یکی از الگوهای نوین مراقبت پرستاری، یک طرح مراقبتی از مددجویان مبتلا به اختلالات تغذیه ای و دفعی ناشی از اعمال جراحی رزکسیون گوارشی و چاقی ارائه دهد. ۸- بر اساس یکی از الگوهای نوین مراقبت پرستاری، یک طرح مراقبتی از مددجویان مبتلا به اختلالات حاد و مزمن کلیوی و مجاری ادراری-تناسلی ارائه دهد.

۹- بر اساس یکی از الگوهای نوین مراقبت پرستاری، یک طرح مراقبتی از مددجویان مبتلا به اختلالات غدد درون ریز ارائه دهد.

۱۰- بر اساس یکی از الگوهای نوین مراقبت پرستاری، یک طرح مراقبتی از مددجویان دریافت کننده و اهدا کننده عضو ارائه دهد.

۱۱- در مورد اثرات و عوارض داروئی بیماریهای مزمن (اختلالات سیستم گوارشی ، اختلالات تغذیه ای و دفعی ناشی از اعمال جراحی رزکسیون گوارشی و چاقی ، اختلالات حاد و مزمن کلیوی و مجاری ادراری-تناسلی، اختلالات غدد درون ریز، مددجویان دریافت کننده و اهدا کننده عضو و همچنین موارد اخلاقی مرتبط با پیوند عضو) به مددجویان آموزش های لازم را بدهد.

۱۲- رژیم غذایی مناسب در بیماریهای مزمن مزمن (اختلالات سیستم گوارشی ، اختلالات تغذیه ای و دفعی ناشی از اعمال جراحی رزکسیون گوارشی و چاقی ، اختلالات حاد و مزمن کلیوی و مجاری ادراری-تناسلی، اختلالات غدد درون ریز، مددجویان دریافت کننده و اهدا کننده عضو و همچنین موارد اخلاقی مرتبط با پیوند عضو) را به مددجویان آموزش دهد.

۱۳- به مددجویان سبک زندگی متناسب با بیماری مزمن (اختلالات سیستم گوارشی ، اختلالات تغذیه ای و دفعی ناشی از اعمال جراحی رزکسیون گوارشی و چاقی ، اختلالات حاد و مزمن کلیوی و مجاری ادراری-تناسلی، اختلالات غدد درون ریز، مددجویان دریافت کننده و اهدا کننده عضو و همچنین موارد اخلاقی مرتبط با پیوند عضو) را آموزش دهد.

روش های یاددهی - یادگیری از نظر رویکرد آموزشی انتخاب شده:

رویکرد مجازی

- کلاس وارونه
- یادگیری مبتنی بر بازی دیجیتال
- یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی
- یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی
- سایر موارد نام ببرید...

رویکرد حضوری

*سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و...)

ایفای نقش

*یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)

*یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)

یادگیری مبتنی بر سناریو

*استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط همتایان)

سایر موارد آموزش در عرصه با حضور بیمار واقعی

رویکرد ترکیبی

ترکیبی از روش‌های زیرمجموعه رویکردهای آموزشی مجازی و حضوری، به کار می‌رود.

لطفا نام ببرید

وظایف و مسوولیت های کارآموزان / کارورزان در دوره های بالینی

- شرکت در همایش های آموزشی بخش شامل گزارش صبحگاهی، ژورنال کلاب
- حضور فعال در مباحث آموزشی دانشجویان
- حضور فعال در راند بخش با اساتید، معرفی بیمار توسط دانشجو و تصمیم گیری برای بیمار

روش ارزیابی کارآموزان / کارورزان:

ارزیابی دانشجویان بصورت تکوینی و نراکمی صورت خواهد گرفت. دانشجویان موظف هستند در طول دوره حداقل ۳ مورد بصورت ارایه بالینی داشته باشند. در انتهای دوره همه دانشجویان باید طرح مراقبت تدوین شده برای هر کدام از اختلالات مزمن را بصورت کتبی ارایه دهند.

References:

An Bord Altranais (2019) Professional Guidance for Nurses Working with Older People. An Bord Altranais, Dublin. Retrieved 13th May 2011 from <http://www.nursingboard.ie>.

Brown, J., Robb, Y., Lowndes, A., Duffy, K., Tolson, D. & Nolan, M. (2018) Understanding relationships within care. In: Tolson, D., Booth, J. & Schofield, I. (eds), Evidence Informed Nursing with Older People (pp. 38–54). Chichester: Wiley Blackwell.

Charles, C. & Lehman, C. (2016) Medications and laboratory values. In: Mauk, K. (ed.), Gerontological Nursing. Competencies for Care. Boston: Jones & Bartlett.

Cowdell, E. (2018) the care of older people with dementia in acute hospitals. International Journal of Older People Nursing, 5(2):83–92.

Gastrointestinal nursing, Graeme D. Oxford. Blackwell Pub last version.

Hickman, L., Newton, P., Halcomb, E., Chang, E. & Davidson, P. (2017) Best practice interventions to improve the management of older people in acute care settings: a literature review. Journal of Advanced Nursing, 60(2):113–26.

Kee, J., Hayes, E. & McCuiston, L. (2019) Pharmacology. A Nursing Process Approach. St Louis: Saunders Elsevier.

Koch, S., Hunter, P. & Nair, K. (2019) Older people in acute care. In: Nay, R. & Garratt, S. (eds), Older People Issues and Innovations in Care. Sydney: Churchill Livingstone Elsevier.

McConnell, E.S. (2017) Conceptual bases for gerontological nursing practice: models, trends and issues. In: Matteson, M.A. & McConnell, E.S. (eds), Gerontological Nursing: Concepts and Practice. Philadelphia: WB Saunders.

Miller, C. (2017) Nursing for Wellness in Older Adults. Philadelphia: Wolters Kluwer/Lippincott, Williams & Wilkins.

Nolan, L. (2018) caring for older people in the acute setting: a study of nurses' views. British Journal of Nursing, 16(7):419–22.

Tolson, D. & Smith, M. (2019) An investigation of the components of best nursing practice in the care of acutely ill hospitalized older patients with coincidental dementia: a multi-method design. Journal of Advanced Nursing.

واحد برنامه ریزی آموزشی دانشگاه علم و پزشکی ابدان

برنامه زمان بندی هفتگی دوره کارآموزی / کارورزی:

جدول زیر به دقت و طبق برنامه کلی دوره یا تفکیک هر یک از مدرسین می تواند تکمیل گردد. (در صورت نیاز تعداد ردیف ها و ستون ها افزایش یابد).

روزهای هفته	شنبه	یکشنبه	دوشنبه	سه شنبه	چهارشنبه	پنج شنبه
فعالیت های یادگیری	حضور در راند بالینی	گزارش صبحگاهی	حضور در راند بالینی	گزارش صبحگاهی	حضور در راند بالینی	گزارش صبحگاهی
تکالیف و وظایف کارآموز/کارورز	بررسی بالینی و کسب شرح حال	بررسی آزمایشات و تستهای تشخیصی بیمار	طراحی برنامه مراقبتی	اجرای برنامه مراقبتی آموزش در مورد داروهای مصرفی	اجرای برنامه مراقبتی آموزش در مورد رژیم غذایی	اجرای برنامه مراقبتی آموزش در مورد سبک زندگی
مسئول آموزش فعالیت	اساتید هیات علمی	اساتید هیات علمی	اساتید هیات علمی	اساتید هیات علمی	اساتید هیات علمی	اساتید هیات علمی
زمان انجام فعالیت (تاریخ و ساعت)	۹-۱۲	۹-۱۲	۹-۱۲	۹-۱۲	۹-۱۲	۹-۱۲
امکانات آموزشی مورد نیاز	کامپیوتر کتابخانه	کامپیوتر کتابخانه	کامپیوتر کتابخانه	کامپیوتر کتابخانه	کامپیوتر کتابخانه	کامپیوتر کتابخانه
محل انجام فعالیت	بخش های داخلی-جراحی	بخش های داخلی-جراحی	بخش های داخلی-جراحی	بخش های داخلی-جراحی	بخش های داخلی-جراحی	بخش های داخلی-جراحی

نکته: فعالیت های یادگیری مانند راند بالینی، آموزش درمانگاهی، گزارش صبحگاهی، ارائه مورد بیماری (CPC) و سایر موارد می باشند.

نکات کاربردی طرح دوره های بالینی ویژه کارآموزی / کارورزی

پیامدهای یادگیری

پیامدهای یادگیری، ترکیبی از دانش، نگرش، مهارت ها و به طور کلی ویژگی هایی هستند که میخواهیم دانشجویان ما در انتهای دوره داشته باشند. در واقع به لحاظ ساختاری، پیامدهای یادگیری جملاتی هستند که توصیف می کنند در انتهای دوره چه انتظاری از دانشجو داریم و به عبارت دیگر دانشجو در انتهای دوره چه چیزی را باید بداند، درک کند و قادر به انجام آن باشد. برای مثال دانشجوی دکترای تخصصی ... در پایان دوره ... باید بتواند ضمن آگاهی بر ضوابط پژوهش اخلاقی، اصول مرتبط را در استفاده از منابع اطلاعاتی منتشر شده، منتشر نشده و الکترونیکی به کار بندد.

فعالیت های یاددهی - یادگیری

منظور از فعالیت های یاددهی، مجموعه فعالیت هایی است که استادان و دستیاران ارشد در هنگام ایفای نقش استادی، به منظور آموزش بهینه کارآموزان / کارورزان بر عهده دارند. در این میان، استفاده از راهبردهای یاددهی - یادگیری متمرکز بر روش های فعال و تعاملی، موجب تقویت انگیزه و محوریت یادگیرندگان خواهد شد. نظیر بحث در گروه های کوچک، آموزش مبتنی بر مسأله، آموزش مبتنی بر تیم و روش های خودآموزی و آموزش الکترونیکی.

و منظور از فعالیت های یادگیری، مجموعه فعالیت هایی است که کارآموزان / کارورزان به منظور ارتقای دانش و مهارت در هر یک از چرخش ها، موظف به انجام آنها هستند.

به عنوان مثال: شرکت فعال در راند^۱، گراند راند^۲ و ژورنال کلاب^۳، ارائه کنفرانس های آموزشی^۴ و سایر موارد ...

روش های ارزیابی کارآموزان / کارورزان

ارزیابی کارآموزان / کارورزان به صورت تکوینی (در طول دوره آموزشی و با هدف ارائه بازخورد و اصلاح عملکرد فراگیر و یا با اختصاص سهمی از نمره نهایی به آن، تأثیرگذار در ارزیابی پایانی دانشجو) و پایانی (در پایان دوره آموزشی به منظور تصمیم گیری و قضاوت در خصوص میزان یادگیری فراگیر) و با بهره مندی از انواع روش های ارزیابی صورت می پذیرد:

- ارزیابی دانش نظری با استفاده از انواع آزمون های کتبی اعم از تشریحی، صحیح و غلط، چند گزینه ای، جور کردنی، استدلال محور و ... انجام می گردد.

1. Round
2. Grand Round
3. Journal Club
4. Didactic Conferences

- **ارزیابی عملکردی**^۱ در محیط های شبیه سازی شده برای مثال با استفاده از آزمون بالینی ساختارمند عینی (OSCE)^۲ به عنوان یکی از مصادیق بارز آزمون های ویژه ارزیابی عملکرد می باشد.

نکته: بر طبق برنامه آموزشی دوره های کارآموزی و کارورزی مصوب کمیته برنامه ریزی دوره پزشکی عمومی، سهم ارزیابی نظری در دوره کارآموزی نباید بیش از ۵۹ درصد نمره نهایی ارزیابی کارآموزان بوده و در دوره کارورزی نباید بیش از ۲۵ درصد نمره نهایی ارزیابی را به خود اختصاص دهد.

- **ارزیابی در محیط کار**^۳ شامل فعالیت هایی است که کارآموزان/ کارورزان به طور مستقل و یا با راهنمایی استاد در محیط های کار واقعی انجام می دهند. نظیر انجام پروسیجرهای مختلف و با استفاده از انواع روش های ارزشیابی در محیط کار مانند:

- ارزشیابی ۳۶۰ درجه^۴
- بررسی پورت فولیو^۵ و لاگ بوک^۶
- استفاده از Mini-CEX، DOPS، Global rating form و سایر موارد با هدف ارزیابی در طول دوره (ارزیابی تکوینی)

Global rating form: این روش در پایان هر چرخش بالینی، توسط عضو هیأت علمی مربوط، در خصوص ابعاد مختلف توانمندی های مورد انتظار دانشجو به صورت کلی، انجام می شود و بر طبق برنامه های آموزشی مصوب دوره پزشکی عمومی، در دوره کارآموزی، سهم اختصاص یافته به این روش ارزیابی، حداکثر ۵۰٪ ارزیابی نهایی کارآموز و در دوره کارورزی، حداقل ۴۰٪ و حداکثر ۷۵٪ ارزیابی نهایی کارورز می باشد. این شکل از ارزیابی نیاز به مجموعه روشنی از شاخص های عملکردی دارد که با توجه به ارتباطی که با توانمندی های مورد انتظار برای فراگیران دارند، از اهمیت ویژه ای برخوردار می باشند. در این روش، عملکرد فراگیر با استفاده از یک مقیاس درجه بندی، در هر یک از حوزه های توانمندی، مورد ارزیابی قرار گرفته و به او امتیاز داده می شود.

Direct Observation Procedural of Skill: مشاهده مستقیم مهارت های بالینی به عنوان روشی است که به طور ویژه، برای ارزیابی مهارت های عملی (پروسیجرها) طراحی شده است. در این روش فراگیر در حین انجام پروسیجر، مورد مشاهده قرار می گیرد و عملکرد وی بر اساس یک چک لیست ساختارمند، ارزیابی می شود. با این روش، بعد از هر بار انجام آزمون، نقاط قوت و ضعف فراگیر شناسایی می شوند. فرایند مشاهده فراگیر در حدود ۱۵ دقیقه و ارائه بازخورد به وی حدود ۵ دقیقه به طول می انجامد.

- 1-Performance Based Assessment
2. Objective Structured Clinical Examination (OSCE)
3. Work place Based Assessment
4. Multi Source Feedback (MSF)
5. Portfolio
6. Logbook

Mini Clinical Evaluation Exercise : در این نوع آزمون، یکی از اعضای هیأت علمی، عملکرد فراگیر را در مواجهه با بیمار مشاهده می کند و سپس با استفاده از مقیاس درجه بندی به هرکدام از توانمندی های فراگیر، در فرمی که به همین منظور تهیه شده است، نمره می دهد. در این نوع آزمون انتظار می رود عملکرد فراگیر در طول ترم در چند مواجهه و با استفاده از ارزیابان متفاوت، ارزیابی گردد.

فصلنامه
رپزی آموزشی دانشگاه
ع.پ.ایران